

FREMTIDENS AKVAKULTURNÆRING I NORGE BESTÅR AV BÅDE SJØBASERT OG LANDBASERT OPPDRETT DERSOM FORHOLDENE LEGGES TIL RETTE FOR DET

KORT SAMMENDRAG AV ANDFJORD SALMON AS SINE INNSPILL TIL HAVBRUKSUTVALGET:

- Akvakulturnæringen er i overskuelig framtid en av Norges aller viktigste næringer.
- En betydelig del av fremtidig vekst synes å måtte komme gjennom landbasert akvakultur.
- Den landbaserte akvakulturen muliggjør videre vekst uten mange av de mest krevende utfordringene man har i sjøbasert akvakultur.
- Det må derfor legges til rette for de to landbaserte akvakulturløsningene som pr i dag er de aktuelle teknologiene, RAS og gjennomstrømningsanlegg.
- Det vil være behov for reguleringer av landbasert akvakultur. Reguleringene må være formålstjenlige og saklige, når det gjelder å unngå de uønskede sider ved akvakultur.
- Planlegging og investering i landbaserte anlegg er tid -og kostnads-krevende. Forutsigbare politiske og offentligrettslige rammevilkår er helt avgjørende for en hensiktsmessig etablering av landbasert akvakulturnæring for matfisk.
- Et krav om at oppdrettsbassenget må plasseres over havnivå for å kunne anses å være på land, er et kunstig krav som i seg selv ikke tjener til å forebygge uønskede sider ved akvakultur. Et slikt krav vil i tillegg kunne være en effektiv stopper for den energibesparende løsningen som et nedfelt gjennomstrømningsanlegg representerer.
- **Konklusjon:**
 - Myndighetene må snarest etablere forutsigbare og levelige rammevilkår.
 - Myndighetene må unngå vilkår som ikke er saklig begrunnet i forholdene ved næringen.
 - Det er særlig viktig å rydde av veien den skapte uklarheten knyttet til at nivået på bassengbunnen skal være bestemmende for om anlegget er på land eller i sjø, og dermed om det kan gis tillatelse til landbasert akvakultur eller ikke.

Bakgrunn

Betydningen av havbruksnæringen for svært mange distrikter i Norge kan ikke overdrives. Noen plasser ville det ikke vært noe «distrikt» om det ikke var for den lokale oppdrettsaktiviteten. Andre steder ville de negative ringvirkningene bli store om aktiviteten ble lagt ned.

Også for Norge som nasjon spiller havbruksnæringen en viktig rolle. Når oljeaktiviteten og inntektene over tid forventes å falle, vil betydningen av havbruksnæringen øke. Om forholdene legges til rette vil denne næringen fort kunne komme til å bli Norges viktigste næringen en gang i fremtiden. Som en ikke uvesentlig kuriositet kan jo nevnes at selv om Norge har kommet dit det er på grunn av oljenæringen, så vil man fortsatt få til svar fra de fleste utlendingene at de forbinder Norge mer med sjømat enn med olje og gass.

Betydningen og viktigheten av oppdrettsnæringen trenger ingen ytterligere utdyping. Videre mener vi det er belegg for å hevde at de aller fleste egentlig er for oppdrett, samtidig som de aller fleste er mot de negative sidene, også oppdretterne selv. Hvorvidt du er for eller mot oppdrett som sådan vil følgelig bero på hvordan du vekter de positive sidene mot de negative.

Utgangspunktet for det norske oppdrettseventyret er oppdrett av laks og regnbueørret basert på sjødrift. Kort sagt vil det si at når fisken er sjøklar, oppdrettes den i merder i sjøen fram til den er slakteklar. Per i dag er det slik at oppdrett av matfisk i sjø er og vil være den dominerende oppdrettsform i Norge i overskuelig fremtid.

Oppdrett av laks på land vil være et supplement til oppdrett i sjø, samtidig som det ikke er helt usannsynlig at oppdrett på land vil kunne stå for den største delen av en fremtidig volumvekst. Oppdrett på land har alle de samme positive sidene for norsk økonomi, både lokalt, nasjonalt og i handelsbalansen med utlandet, som oppdrett i sjø. Samtidig vil oppdrett på land med krav til biologiske sikringer ikke medføre de samme kjente utfordringene som drift i sjø har. På den negative siden, i forhold til drift i sjø, vil oppdrett på land båndlegge større arealer av landjord.

De fleste er enige om at kystlinjen og havet i seg selv er det viktigste komparative fortrinn for sjømatnasjonen Norge.

1. Offentligrettslige reguleringer av oppdrett i sjø

Selv om oppdrettsnæring i sjø er viktig for Norge, er virksomheten gjennomregulert, og til dels omfattende detaljregulert. Mange vil være enige at reguleringene av visse sider av oppdrettsnæringen også er en del av suksesshistorien om en bærekraftig oppdrettsnæring.

Reguleringene omfatter mange forhold og mange sider ved oppdrettsnæringen, men de mer sentrale reguleringene for dette notat er de som regulerer dyrevelferd, miljø, konkurranse om- og båndlegging av arealer (først og fremst lokaliteter til merdene).

Det er vel kjent, men likevel greit å ha friskt i minne, at konsesjonsreguleringene med begrensninger i antall konsesjoner, tillatt volum, og krav til godkjente lokaliteter, utgjør betydelige begrensninger i videre volumvekst i næringen. Begrensningene er ikke satt av kommersielle hensyn for å hindre overproduksjon og lave priser, men på grunn av de utfordringene som ligger i miljøavtrykket, dyrevelferden og interessekonflikter knyttet til båndlegging av arealer i sjø

Begrensninger i antall konsesjoner og volum for landbasert oppdrett bør følgelig bygge på vilkår og krav som i tilstrekkelig grad skal bidra til å redusere eller fjerne de utfordringer oppdrett i sjø medfører (her begrenset til de som er nevnt ovenfor).

Derimot bør krav og vilkår for oppdrett på land ikke stilles ut fra et kommersielt ønske om å begrense konkurransen (f.eks. for å holde lakseprisen oppe).

2. Delegert kompetanse til «mer lokal» myndighet, fylkeskommunene

Det følger av bl.a. fylkes -og kommunereformen med sammenslåinger til større enheter, at myndighet skal overføres til disse, og særlig til fylkeskommunene.

Ikke alle områder av samfunnslivet er like egnet for overføring av myndighet til f.eks. fylkeskommunene, men kompetanse til å tildele oppdrettskonsesjoner på land, synes å være en hensiktsmessig delegering. Dette ikke minst fordi disse anleggene bl.a. trenger landområder, medfører behov for veier og annen infrastruktur, og lokale arbeidsplasser, altså lokale forhold som en fylkeskommune ofte vil ha bedre grunnlag for å vurdere enn de sentrale myndigheter.

Samtidig er det et saklig behov for sentrale reguleringer i form av lover og forskrifter. Dette bl.a. for å sikre at anleggene oppfyller ønskede krav i forhold til miljø, og at det blir mest mulig lik behandling av like tilfeller. Forskriftene bidrar ikke minst til forutsigbarhet for gründere, investorer, og alle andre som vil ha fordeler, og kanskje ulemper, av nyetableringer. Det er derfor også behov for rammer og føringer for fylkeskommunens kompetanse.

Brorparten av den totale reguleringen av oppdrett på land, herunder vilkår og krav til selve driften, fiskevelferd, osv. vil være den samme som for drift i sjø, og disse reglene er allerede på plass. Temaet for dette notat er de mer spesifikke forhold som gjør seg gjeldende ved oppdrett på land, som i all hovedsak er fordelaktige.

Ved utformingen av regler og retningslinjer er det viktig at man tar utgangspunkt i hva man ønsker å oppnå, så vel som unngå, når man skal legge forholdene til rette for oppdrett på land.

Det har siden 2016 vært en økende interesse for landbasert oppdrett av laks, hvilket reflekteres i antall søknader om tillatelser. Mange av konseptene det søkes på, utfordrer grensedragningen mellom hva som kan defineres som «på land» og «i sjø». Myndighetene lanserte derfor i juli 2019 gjeldende retningslinjer for å tydeliggjøre tildelingskriteriene for tillatelse av oppdrett på land. Disse kan imidlertid ha vist seg å skape mer uklarhet enn klarhet i mange søknadsbehandlinger (hvilket ikke er ukjent ved tidligfasereguleringer).

Om myndighetene først har bestemt at det er fylkeskommunene som skal tildele tillatelser til oppdrett på land, bør man utvise forsiktighet med å ta denne kompetansen tilbake ved å overstyre hva som skal anses som «på land». Særskilt gjelder dette fordi både fylkespolitikere, kommunepolitikere, jurister og rettsvesen, og ikke minst befolkning generelt, har en betydelig egen formening om **hva som er på land, og hva som er i sjø**.

Om man definerer et anleggs beliggenhet til å være i sjø, dersom bunnen av bassenget er under høyeste astronomiske tidevann (HAT), og/eller dersom anlegget har forbindelse til sjø

ved ledning, vil følgelig et anlegg 5 km inn i landet også være i sjø dersom bunnen av bassenget ligger under HAT. Når det gjelder kriteriet «forbindelse til sjø via ledning, er det vel bare kort å påpeke at alle oppdrettsanlegg på land vil måtte ha forbindelse til sjø via ledninger og rør.

Poenget er delvis at om fylkespolitikere, eller journalistene som jo ikke er uten påvirkningskraft, står og ser på et anlegg som «alle» vil mene er på land, vil definisjon av «på land» som strider mot det de observerer, og mot all sunn fornuft, lett kunne medføre grunnlag for å hevede at den lokale kompetansen til å tildele tillatelser ikke ligger hos fylkeskommunen, eller i det minste er betydelig innskrenket, og det på en ulogisk og lite smidig måte. Til illustrasjon kan det vises til at om nevnte definisjon for sjø legges til grunn, vil flere store europeiske byer defineres til å være «i sjø», og f.eks. kalkgruver som går dypt nok, også vil defineres til å være «i sjø».

3. Forutsigbare offentligrettslige rammevilkår

Forutsigbarhet generelt er selvsagt viktig for enhver bransje og næringsvirksomhet. Forutsigbarhet i offentligrettslige vilkår står i en helt egen klasse når det gjelder behov for forutsigbarhet. Endring av disse vil i ytterste konsekvens kunne være virksomhetstruende. I et samfunn som det norske burde risikoen for endrede forutsetninger i det offentlige rammeverket/regelverket, altså den politiske risikoen, være så lav som mulig, og forutsigbarheten i rammevilkårene burde være høy.

Ved oppstart av virksomhet, eller ekspansjon, gjør det seg alltid gjeldende en rekke forhold som medfører risiko. Det være seg markedsutvikling for produktet, inntreden av alternative produkter, endringer i sluttkjøperens preferanser, teknologiutfordringer (f.eks fordi ny og bedre tilkommer etter at man har investert), osv. Dette er alle forhold som eiere og investorer må vurdere. Spesielt gjelder det for investorer at de ofte har flere potensielle og konkurrerende muligheter for investeringer, og de tenderer ofte til å være mer bekymret enn de som allerede er eiere, og andre på innsiden av bransjen.

For investorene, som må vurdere alle typer kommersielle risiko, vil det være langt mindre attraktivt å investere i bransjer hvor det er en betydelig politisk risiko. For utenlandske investorer, som mange mener representer ønsket risikokapital, er politisk risiko i mange tilfeller enda mer dempende på investeringslysten enn for de norske investorene. Dette fordi politisk risiko er helt sentral i vurderingene deres. Dessverre er det også en fare for generalisering blant utenlandske investorer (akkurat som blant norske som vil investere i utlandet), hvilket kan bidra til å identifisere investeringer i Norge med en høyere politisk risikofaktor generelt, og ikke bare innenfor den konkrete næringen de vurderer i øyeblikket.

Oppdrett på land er en ny næring, og den kommersielle risikoen vil være høyere enn for etablerte næringer. Videre vil avkastningen ligge en del år frem i tid, og viljen til å investere henger ofte sammen med muligheten for å eskalere. Få profesjonelle investorer viser stor investeringsvilje for nye næringer med stor politisk risiko mot eskalering. Sagt på en annen måte, om det er kvalifisert risiko for at den politiske vilje endrer seg og umuliggjør videre ekspansjon, blir det lite attraktivt å investere.

Uten tilgang til risikovillig kapital vil det gå sent med utviklingen av enhver ny næring, og allerede foretatte investeringer risikeres å være tapt.

Til en viss grad er mulige endringer i rammevilkårene akseptert, f.eks. fordi det skulle vise seg å ikke være tilstrekkelig høy grad av dyrevelferd, hvilket ville kunne medføre andre krav til biomassevolum, ny teknologi, eller til og med totalforbud (ref. avvikling av pelsdyrnæringen). Men å innføre vilkår som ingen forstår eller ser fornuften i, medfører en oppfatning av økt risiko for fremtidige reguleringer som ikke er saklig begrunnet. En slik risiko er vanskeligere å akseptere for investorer.

Det skal kort nevnes at forutsigbarhet også er viktig for lokalsamfunnet og befolkningen. Noen velger å ta med seg familie til stedet, og noen lar være å flytte fra stedet. Disse baserer seg på arbeidsplassene. Skoler og barnehager må planlegges ut fra et antatt behov, kommunale tjenester må basere seg på antatt behov og forventede inntekter, osv. Det er altså ikke bare eiere og investorer som er avhengig av forutsigbare rammevilkår fordi en nedstengning eller avbrutt investering, vil ha store konsekvenser for hele lokalsamfunnet.

4. Landbaserte oppdrettsanlegg baseres i hovedsak på to typer teknologier; gjennomstrømming og resirkuleringsteknologi (RAS).

Det er i dag to typer anlegg som er aktuelle for oppdrett av matfisk på land.

Det ene er RAS-anlegg, som er designet for å kunne produsere store mengder fisk med et relativt lavt vannforbruk. Anlegget er designet slik at innad i anlegget drives biofiltrert vannbehandling slik at det samme vannet kan gå runde på runde inni anlegget og hele tiden holde seg innenfor grenseverdiene på vannparameterne. Et avansert RAS-anlegg kan resirkulere vannet helt opp til 99%. Hvor høy resirkuleringsgrad man velger kommer an på hvor stort behovet for vannsparingen er, og hvor stor kontroll på temperaturen man ønsker. Et fullskala RAS-anlegg er teknologisk krevende, og kan komme opp i svært høye investeringskostnader, er energikrevende, og fortsatt forbundet med høy biologisk risiko ved bruk av saltvann

Det andre er gjennomstrømningsanlegg der alt vannet skiftes kontinuerlig ut i oppdrettsenheten. Gjennomstrømningsprinsippet er normalt anvendt ved settefiskproduksjon i siste fase, fra yngelen er 30-40 gram til den er ferdig smoltifisert (sjøklar). I settefiskanleggene ligger vannspeilet over høyeste sjøvannsnivå, og avløpsvannet slippes ut via overløpssystem. Fôrrester og ekskrementer samles opp ved at deler av avløpsvannet kjøres gjennom store filtreringssystemer, der det for nye settefiskanlegg, etter juni 2016, kreves minimum 50% rensing. Samtidig med at det ble åpnet for landbaserte tillatelser ble det gitt åpning for produksjon av såkalt postsmolt for produksjon inntil 1 kg.

Gjennomstrømming benyttes ved rikelig tilgang på ferskvann og/eller sjøvann.

Den teknologiske utviklingen har drevet frem nye og konkurransedyktige leverandører av ferdigmodulerte RAS-anlegg som før bare konsentrerte seg om smoltproduksjon. Denne utviklingen har nå åpnet for produksjon av matfisk på lokasjoner det aldri tidligere har vært tenkelig å produsere konkurransedyktig volum på. Muligheten for å flytte produksjon nærmere den stadig økende etterspørselen i de store globale markedene har dermed åpnet seg.

Det har imidlertid ikke vært samme innovasjonsgrad rundt gjennomstrømningskonsept før muligheten for vederlagsfrie landbaserte konsesjoner ble tilgjengelig 1. juni 2016. Da så mange etter løsninger på maritim forurensning og biologisk fortrenning ved å «sette merdene på land». Det åpenbare problemet var å konkurrere med de naturgitte fordelene sjøbasert matfiskproduksjon har. Det dreier seg her om energiforbruk og areal/volum.

Løsningene har tvunget seg frem gjennom å utnytte de samme naturgitte fortrinnene på land. Først ved å utnytte store tilgjengelige landareal i umiddelbar nærhet til havet, som ikke står i sterk interessekonflikt med annen næring eller biologisk mangfold.

Så ved å felle ned produksjonsenhetene i bakken under havnivå, og kontrollert slippe sjøvann inn. Da kan man tillate seg å skyve vannet, fremfor å løfte det. På den måten løser man den største energiutfordringen vekstpotensialet i havbruksnæringen står overfor.

Den tredje innovasjonen ligger i løsningen rundt inntak av sjøvann. Ved å hente sjøvann godt under vannsjiktet hvor lakselus og alger lever, minimerer man risikoen for lusepåvirkning og oppblomstring av alger inne i produksjonsenhetene.

Når man i tillegg kan kontrollere temperaturen ved å hente sjøvann på ulike dybder gjennom årssyklusen, vil man kunne ivareta god fiskehelse og god tilvekst, også i de fasene hvor ordinært sjøbasert havbruk har utfordringer med appetitt, vintersår og mindre robust laks, uten bruk av medikamenter.

RAS-anlegg kan oppføres nærmest hvor som helst med ett minimum av vanntilførsel. Utfordringen er at teknologien er kompleks, og driften svært energikrevende. Sintefs analyser viser imidlertid at gjennomstrømmingsteknologi med tilgang på store mengder vann og produksjonsenheter nedfelt i bakken under havnivå, gir et svært lavt energiforbruk. Da er det betimelig å påpeke at Norge med verdens nest lengste arktiske kystlinje og våte kystklima, er og vil være en nasjon hvor tilgang på store mengder rent sjø- og ferskvann er selve næringsgrunnlaget vårt. Å ikke legge til rette for å prioritere utnyttelsen av disse naturgitte fordelene virker mot sin hensikt.

Både RAS-anlegg og gjennomstrømningsanlegg kan i tillegg til ordinær matfiskproduksjon være med å avlaste sjøbaserte lokasjoner ved å la fisken gå lengre på land som postsmolt. På den måten kortes vekstfasen i sjøen ned og øker utnyttelsesgraden av lokasjonenes kapasitet, samtidig som man oppnår positive virkninger for miljøet.

Spørsmålet er hvorvidt man ønsker å legge til rette for havbruksnæringens vekstpotensiale gjennom å knytte landbasert og sjøbasert akvakultur sammen.

5. Hovedfordelene med oppdrett, med vekt på fordelene ved oppdrett på land

5.1. Fordeler ved oppdrett i sjø

I det store bildet medfører oppdrett på land de samme typer fordeler som oppdrett i sjø,

- Stor økonomisk betydning for Norge, regionene og lokalsamfunnene.
- Viktig for Norge på den internasjonale arena og handelsbudsjett mot utlandet.
- Produserer sunt protein i en «grønn næring».

- Arbeidsplasser direkte og indirekte, særlig i distriktene hvor havbruksnæringen nærmest er bærebjelken i mange lokalsamfunn.
- Bærekraftig forutsatt en god forvaltning.
- Vannkvalitet og temperatur på sjøvannet vi har i Norge er representativ for laksens naturlige habitat og krever derfor ingen kostnadskrevende manipulering.

Listen er naturligvis ikke uttømmende i noen hensende.

5.2. Særskilte fordeler ved oppdrett på land

- Ingen rømningsfare (må være utgangspunktet for alle landanlegg, gitt krav om det).
- Lite eller ingen lakselus dersom vanninntaket er under det havnivået der lusene lever.
- Lite eller ingen kjemikalieutslipp fra avlusning og sykdomsbekjempelse.
- Svært lavt biologisk avfallsutslipp i sjøen.
- Biologiske restfraksjoner (fôr og ekskrementer) ivaretas og benyttes i sirkulære økonomiske prosesser.
- Kommer i liten eller ingen grad i konflikt med fiskeriene, turistfiskeindustrien, skipsfart og ferdsel på sjø generelt.
- Kommer ikke i konflikt med torskeoppdrett og annen oppdrett som synes å være i anmarsj, og som også vil ønske lokaliteter i sjø.
- Gir muligheter for at nye innovative aktører kan etablere seg.
- Produksjonsenhetenes plassering åpner for effektive logistiske løsninger og nye sorteringsmuligheter.
- Lokasjonene kan produsere kontinuerlig uten brakklegging forutsatt at produksjonsenhetene kan lukkes, tømmes og vaskes/renses mellom sykluser.
- ILA-frie segmenter kan påvises, sikres og kontinuerlig dokumenteres.
- Med mange lukkede produksjonsenheter kan det produseres ulike produkter med ulike kvaliteter som markedet etterspør.

Av ulemper ved landbasert oppdrett, er det pekt på at landbasert krever mer areal landjord enn sjøbasert, samt høyere investeringskostnader i selve anlegget (basseng mot merder, vanntekniske løsninger, rensing etc.).

6. Nærmere om Andfjord Salmon AS

6.1 *Andfjordkonseptet*

Andfjordkonseptet er utviklet med bakgrunn i en ide om å drive konkurransedyktig produksjon av laks på land som ivaretar fiskens velferd uten å true omkringliggende økosystem. Andfjord Salmon har gjort det mulig gjennom fire viktige forutsetninger;

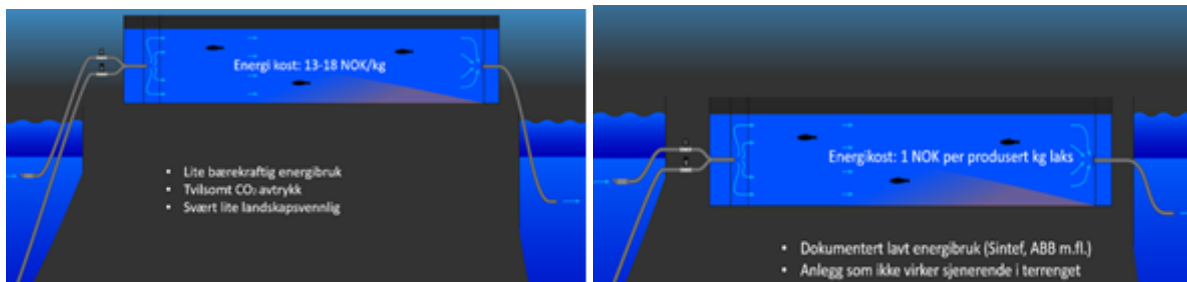
- Anleggets geografiske plassering
- Dypvannsinntak
- Ny patentert teknologi for vanngjennomstrømming
- Produksjonsenheter som er nedfelt i bakken.

Andøya er på mange måter naturgitt unikt. Det er det stedet hvor Golfstrømmen kommer nærmest Norskekysten og gir optimale naturgitte forhold for Andfjordkonseptet. Vannstrømmen sirkulerer inn i Andfjorden og tar med seg temperert og næringsrikt sjøvann som kan nå rett utenfor anlegget. Teknologien baseres derfor utelukkende på gjennomstrømning av sjøvann fra Andfjorden.

Vanninntakene fra Andfjorden fyller de 30.000 m³ store oppdrettsenheterne med sjøvann, og vannet skiftes ut 15-20 ganger i løpet av døgnet. Dette gir luse- og algefritt sjøvann med mulighet for temperaturregulering gjennom årstidene.

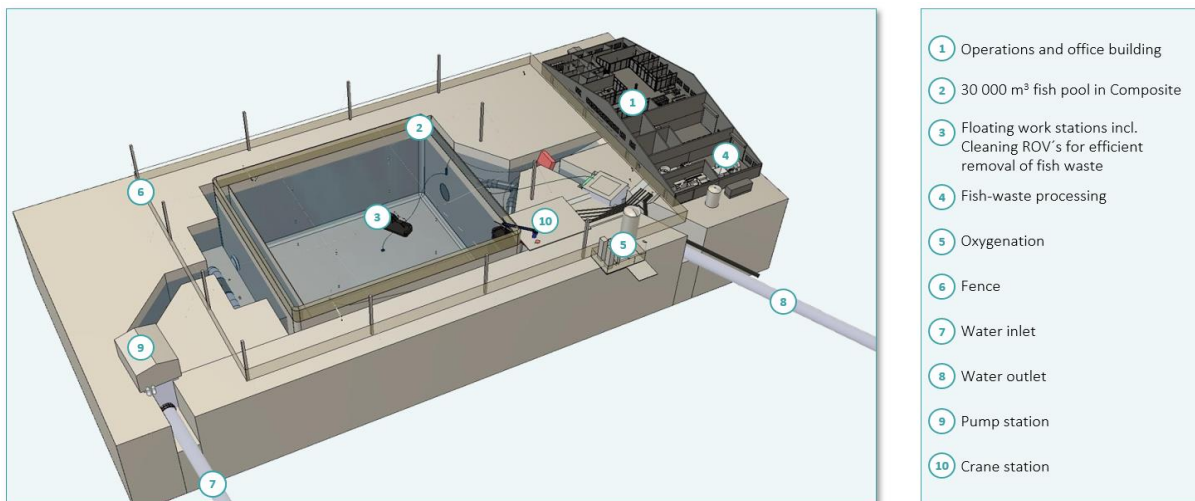
Fordi produksjonsenheterne til Andfjord Salmon er felt ned i bakken under naturlig havnivå, kan vannet skyves i stedet for å løftes inn i anlegget. Den patenterte teknologien gir en laminær vannstrøm som sikrer gode biologiske betingelser for all fisk i hele bassenget. På denne måten fordeles nytt friskt sjøvann og oksygen i tverrsnittet av oppdrettsenheten. Metoden som sikrer laminær vannstrøm er testet, verifisert, og dokumentert av Sintef.

6.2 Oppbygging

Andfjord Salmon sin tekniske løsning forutsetter ei fast tilknytning til fjellgrunn. Anlegget består av uavhengige produksjonsenheter nedfelt i bakken. Hver produksjonsenhet består av et betongdekket ytterbasseng og et innvendig komposittbasseng som er fastmontert i ytterbassengets bunnflate og fire vegger. Sjøvannsinntrenging er sikret med inntaks- og avløpspropp i betong, hvor begge bassengene fylles og tømmes kontrollert i forbindelse med inntak og uttak av fisk med påfølgende rengjøring, vedlikehold og kontroll.

Inner- og ytterbassenget fungerer som en enhet der sjøvannsnivå styres av et egenutviklet vannreguleringssystem som bidrar til at nivået i innerbassenget alltid vil være litt høyere enn i ytterbassenget. Inntaks- og avløpsledninger ligger på betongfundament som også sitter fast i berget. Konseptet er designet for å ligge i fjell tett i nærheten av sjø, og stiller spesielle krav til naturgitte fortrinn med nærhet til kvalitetsriktig sjøvann.

6.3 Energiforbruk, arealutnyttelse og komparative fortrinn

Utforming av vannveier gjennom anlegget er designet slik at trykkfall minimaliseres. Beregninger og målinger utført av Sintef Ocean og verifisert av ABB viser at energikostnad per produsert kilo ligger på ca. 1 kr per kg produsert laks. Ingen andre oppdrettskonsept på land har tilsvarende løsning når det gjelder størrelse på vannvolum per oppdrettsenhet som det Andfjordkonseptet baseres på.

Gjennomstrømmingsteknologien tillater et firkantet og dypt design på produksjonsenhetene, og beslaglegger på den måten minst mulig landareal.

En åpenbar utfordring landbasert akvakultur har er dog at man må forholde seg til privat eiendomsrett og kommunale arealplaner som flg. av plan og bygningslovgivning. Dette innebærer et mer omfattende reguleringsregime der det foretas grundige konsekvensutredninger som skal ivareta allmeninteressene, andre næringsinteresser, miljøkrav, mm.

Alt i alt er forutsetningene som Andfjordkonseptet bygger på mye av de samme fortrinn som de beste sjølokaliteter baseres på; rikelig vannutskifting, godt oppbygd infrastruktur, en velutviklet leverandørindustri, innovative forskningsmiljø/FoU-institusjoner og nært vårt viktigste marked: Europa.

7. Behov for rask avklaring

Rettstilstanden på hva som tolkes til å være «på land» og «i sjø» må klargjøres, da verken lovteksten eller retningslinjene nevnt over klargjør grensen tilstrekkelig i dag. Dagens forvaltningspraksis av temaet skaper usikkerhet både for virksomheter og investorer, og det er et behov for rask avklaring av problemstillingen. I påvente av en avklaring kan teknologiutviklingen av landbasert akvakultur stoppe opp, eller resultere i en utvikling av mindre energieffektive anlegg, som virker mot akvakulturlovens formål om bærekraft og kravet om miljømessig forvarlighet.

Vi har forståelse for at dette temaet er avgrenset i forhold til Havbruksutvalgets mandat, men ber likevel om at problemstillingen vurderes. Problemstillingen kan også ses så avgrenset at rammevilkårene for landbasert akvakultur isolert sett kan avklares, uavhengig av utvalgets øvrige mandat.

8. Konklusjon

- Myndighetene må snarest etablere forutsigbare og levelige rammevilkår.
- Myndighetene må unngå vilkår som ikke er saklig begrunnet i forholdene ved næringen.
- Det er særlig viktig å rydde av veien den skapte uklarheten knyttet til at nivået på bassengbunnen skal være bestemmende for om anlegget er på land eller i sjø, og dermed om det kan gis tillatelse til landbasert akvakultur eller ikke.